

Går det an å tråle skånsomt etter reker?

Datum 6.10.2026

Subjekt SINTEF

Autor Shale Rosen

Kontakt <h2>Kontaktperson</h2> <div> <div> <div> <h2> Shale Rosen </h2> <div>
Forsker </div> <address> </address>
</div> </div> </div>

Region Norway

Kategorie Animal husbandry and fishing, Science and research, Environment

Prosjektet Skånsom reke trål i ytre Oslofjorden utvikler nå et nytt trålsystem som skal redusere påvirkningen på havbunnen, redusere drivstofforbruket og sikre effektiv fangst av reke og sjøkreps.

Prosjektet springer ut av fiskerimiljøet i Utgårdskilen på Hvaler og er et samarbeid mellom fiskere, forskere, utstyrslleverandører og offentlige aktører. Målet er å utvikle skånsomme løsninger som fungerer på de mindre fartøyene i den kystnære flåten i ytre Oslofjorden og Skagerrak.

Arbeidet bygger videre på dagens ekstremt lette redskaps- og seleksjonsløsninger utviklet over tid, og undersøker hvordan et nytt trålsystem ytterligere kan redusere fysisk kontakt med bunnen.

En sunn fjord og et levedyktig kystfiske

Debatten om fjordens tilstand og fiskernes framtid viser hvor viktig det er å komme videre med løsninger som kan prøves og dokumenteres. Skånsom trål er et konkret utviklingsarbeid der fiskerne deltar i utformingen av teknologien, samtidig som forskningsmiljøene bidrar med testing og dokumentasjon. Prosjektet viser at næringen og lokalsamfunnet sammen tar ansvar og investerer tid og kompetanse for å sikre langsiktig bærekraft.

Arbeidet kan også gi beslutningstakere et bedre kunnskapsgrunnlag. Når effekten på bunnkontakt, energibruk, fangst og økonomi blir målt på en sammenlignbar måte, blir det lettere å vurdere hvilke løsninger som både beskytter fjorden og opprettholder et levedyktig kystfiske.

- Jeg syns det er viktig å understreke at trålene som brukes i dag ikke er store og tunge, men ganske lette. Nå skal vi utvikle tråler som reduserer kontakten med bunnen enda mer, sier forsker i SINTEF Ocean, Shale Rosen.

Fra plan til praktisk utvikling

En skalamodell av den nye trålen ble i september testet i en strømningstank i Hirtshals. Erfaringene derfra tas med i den videre utviklingen av trålen før løsningen skal prøves i full skala om bord i fiskeflåten i Utgårdskilen. Prosjektet vil senere sammenligne den nye løsningen med dagens fiske og dokumentere bunnkontakt, energibruk, fangsteffektivitet, fangstsammensetning og driftsøkonomi.

På workshopen i Utgårdskilen i september arbeidet prosjektgruppen med prioriteringer, testløp og krav til dokumentasjon. Planen er å samle tekniske data, bilder, video og erfaringer fra fiskerne underveis, slik at både resultater og begrensninger kan kommuniseres åpent og etterprøvbart.

- Målet er å sikre livsgrunnlaget til fiskerne i Oslofjorden gjennom innovasjon. Vi må vise at det går an å fiske miljøvennlig og effektivt, og dokumentere dette. Så er det opp til politikerne å sørge for at utslipp til fjorden blir redusert slik at vi kan oppnå en frisk og produktiv fjord, sier Bjørn Winther Johansen, næringssjef i Hvaler kommune.

Utviklet for kystflåten

Målet er et trålsystem tilpasset mindre fartøy, med en utforming og teknologi som kan gi bedre kontroll på redskapets posisjon og avstand til bunnen. Ambisjonen er å redusere bunnpåvirkning og drivstofforbruk uten å svekke fangsteffektiviteten for reke og sjøkreps. Om målene nås, skal avgjøres gjennom målinger og sammenligninger i prosjektperioden.

- Dette handler om å vise at kystfiskere kan være en del av løsningen, sier Geir Magne Skjelbred i Egersund Trål.

Partnere i prosjektet er Egersund Trål, Havforskningsinstituttet, reketrålere fra Hvaler, SINTEF og Hvaler kommune.

Norges Fiskerlag, Fiskarlaget Sør, Norges Kystfiskerlag, Fiskehav, Fjordfisk og Fiskeridirektoratet og lokale fiskere deltar i referansegruppen til prosjektet.

Prosjektet er delfinansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering med egeninnsats fra de kommersielle prosjektpartnerne.

<https://www.sintef.no/siste-nytt/2026/gar-det-an-a-trale-skansomt-etter-reker>